

Briselē, 2023. gada 30. jūnijā
(OR. en)

11148/23

ECOFIN 673
UEM 207
SOC 499
EMPL 350
COMPET 694
ENV 773
EDUC 286
RECH 318
ENER 409
JAI 921
GENDER 151
ANTIDISCRIM 145
JEUN 189
SAN 426

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
lepr. dok. Nr.:	9844/1/23 REV 1
K-jas dok. Nr.:	COM(2023) 618 final
Temats:	PADOMES IETEIKUMS par Maltas 2023. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Maltas stabilitātes programmu

Pielikumā ir pievienots minētais Padomes ieteikuma projekts, kas apspriests Padomē un Eiropadomē, pamatojoties uz Komisijas ieteikumu COM(2023) 618 final.

PADOMES IETEIKUMS

(... gada ...)

**par Maltas 2023. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par
Maltas 2023. gada stabilitātes programmu**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu ¹ un jo īpaši tās 5. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

¹ OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 ², ar ko tika izveidots Atveseļošanas un noturības mehānisms ("mehānisms"), stājās spēkā 2021. gada 19. februārī. Mehānisms nodrošina finansiālu atbalstu dalībvalstīm reformu un investīciju īstenošanai, tādējādi radot Savienības finansētu fiskālo stimulu. Atbilstīgi Eiropas pusgada prioritātēm mehānisms sekmē ekonomikas un iekļaujošu atveseļošanu un ilgtspējīgu un izaugsmi veicinošu reformu un investīciju īstenošanu, jo īpaši reformas un investīcijas zaļās un digitālās pārkārtošanās veicināšanai un dalībvalstu tautsaimniecību noturības stiprināšanai. Tas arī palīdz stiprināt publiskās finanses un veicināt izaugsmi un darbvietu radīšanu vidējā termiņā un ilgtermiņā, uzlabot teritoriālo kohēziju Savienībā un atbalstīt Eiropas sociālo tiesību pīlāra turpmāko īstenošanu. Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 11. panta 2. punktu 2022. gada 30. jūnijā tika atjaunināta katrai dalībvalstij paredzētā maksimālā finanšu iemaksa no mehānisma.

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.).

- (2) Komisija 2022. gada 22. novembrī pieņēma 2023. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumu, tādējādi uzsākot 2023. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu. Eiropadome 2023. gada 23. martā apstiprināja 2023. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumā izvirzītās prioritātes, kuras ir vērstas uz konkurētspējīgas ilgtspējas četrām dimensijām. Komisija 2022. gada 22. novembrī uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1176/2011³ pamata pieņēma arī 2023. gada brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā tā nenorādīja Maltu kā vienu no dalībvalstīm, kuras var skart vai apdraudēt nelīdzsvarotība. Padziļināts pārskats attiecīgi nebūtu vajadzīgs. Tajā pašā dienā Komisija pieņēma arī atzinumu par Maltas 2023. gada budžeta plāna projektu. Komisija pieņēma arī ieteikumu Padomes ieteikumam par eurozonas ekonomikas politiku un priekšlikumu attiecībā uz 2023. gada vienoto nodarbinātības ziņojumu, kurā analizēta nodarbinātības pamatnostādņu un Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu īstenošana. Ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku⁴ ("2023. gada ieteikums par eurozonu") Padome pieņēma 2023. gada 16. maijā un Vienoto nodarbinātības ziņojumu – 2023. gada 13. martā.
- (3) Lai gan Savienības valstu tautsaimniecības demonstrē ievērojamu noturību, ģeopolitiskajam kontekstam joprojām ir negatīva ietekme. Tā kā Savienība nelokāmi solidarizējas ar Ukrainu, Savienības ekonomikas un sociālās politikas programma ir vērsta uz to, lai īstermiņā mazinātu enerģētikas krīzes negatīvo ietekmi gan uz mazaizsargātām māsasaimniecībām, gan uzņēmumiem un lai turpinātu centienus īstenot zaļo un digitālo pārkārtošanos, atbalstītu ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi, aizsargātu makroekonomikas stabilitāti un palielinātu noturību vidējā termiņā. Tajā liela uzmanība ir pievērsta arī Savienības konkurētspējas un produktivitātes palielināšanai.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību (OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.).

⁴ Padomes Ieteikums (2023. gada 16. maijs) par eurozonas ekonomikas politiku (OV C 180, 23.5.2023., 1. lpp.).

- (4) Komisija 2023. gada 1. februārī nāca klajā ar paziņojumu "Zaļā kursa industriālais plāns neto nulles emisiju laikmetam" ("Zaļā kursa industriālais plāns"). Zaļā kursa industriālā plāna mērķis ir uzlabot Savienības neto nulles emisiju industrijas konkurētspēju un atbalstīt ātru pārkārtošanos uz klimatneitralitāti. Tas papildina Eiropas zaļā kursa un *REPowerEU* ietvaros īstenotos centienus. Tā mērķis ir arī veicināt labvēlīgākus apstākļus tādu neto nulles emisiju tehnoloģiju un produktu Savienības ražošanas jaudas izvēršanai, kas vajadzīgi Savienības vērienīgo klimatisko mērķrādītāju sasniegšanai, un nodrošināt piekļuvi attiecīgām kritiski svarīgām izejvielām, tostarp, diversificējot piegādes avotus, pienācīgi izmantojot ģeoloģiskos resursus dalībvalstīs un maksimāli palielinot izejvielu reciklēšanu. Zaļā kursa industriālā plāna pamatā ir četri pīlāri: prognozējama un vienkāršota normatīvā vide, ātrāka piekļuve finansējumam, prasmju pilnveidošana un atvērta tirdzniecība noturīgām piegādes ķēdēm. Komisija 2023. gada 16. martā nāca klajā ar papildu paziņojumu "ES ilgtermiņa konkurētspēja: skatījums pēc 2030. gada", kas strukturēts atbilstoši deviņiem savstarpēji pastiprinošiem virzītājspēkiem ar mērķi strādāt, lai panāktu izaugsmi veicinošu tiesisko regulējumu. Paziņojumā ir noteiktas politikas prioritātes, kuru mērķis ir aktīvi nodrošināt strukturālus uzlabojumus, mērķtiecīgas investīcijas un regulatīvus pasākumus Savienības un tās dalībvalstu ilgtermiņa konkurētspējai. Turpmāk sniegtie ieteikumi palīdz īstenot minētās prioritātes.

- (5) 2023. gadā Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada norises turpinās atbilstoši mehānisma īstenošanai. Lai īstenotu Eiropas pusgada politikas prioritātes, joprojām ir svarīgi pilnībā īstenot atveseļošanas un noturības plānus, jo ar šiem plāniem ir paredzēts izpildīt visus iepriekšējos gados konkrētām valstīm adresētos attiecīgos ieteikumus vai arī to būtisku daļu. Konkrētām valstīm adresētie 2019., 2020. un 2022. gada ieteikumi joprojām ir vienlīdz svarīgi attiecībā uz atveseļošanas un noturības plāniem, kas pārskatīti, atjaunināti vai grozīti saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 14., 18. un 21. pantu.
- (6) 2023. gada 27. februārī pieņemtās Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2023/435⁵ ("*REPowerEU* regula") mērķis ir ātri izbeigt Savienības atkarību no Krievijas fosilās degvielas importa. Tas veicinās enerģētisko drošību un Savienības energoapgādes dažādošanu, vienlaikus palielinot atjaunīgo energoresursu izmantošanu, enerģijas uzkrāšanas iespējas un energoefektivitāti. *REPowerEU* regula sniedz iespēju dalībvalstīm savos nacionālajos atveseļošanas un noturības plānos pievienot jaunu *REPowerEU* nodaļu, lai tiktu finansētas galvenās reformas un investīcijas, kas palīdzēs sasniegt *REPowerEU* mērķus. Minētās reformas un investīcijas arī palīdzēs uzlabot Savienības neto nulles emisiju industrijas konkurētspēju, kā izklāstīts Zaļā kursa industriālajā plānā, un īstenot konkrētām valstīm saistībā ar enerģiju adresētos ieteikumus, kas dalībvalstīm sniegti 2022. gadā un attiecīgā gadījumā 2023. gadā. Ar *REPowerEU* regulu tiek ieviesta jauna neatmaksājama finansiālā atbalsta kategorija, kas darīta pieejama dalībvalstīm, lai tiktu finansētas jaunas ar enerģētiku saistītas reformas un investīcijas saskaņā ar to atveseļošanas un noturības plāniem.

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/435 (2023. gada 27. februāris), ar ko groza Regulu (ES) 2021/241 attiecībā uz *REPowerEU* nodaļām atveseļošanas un noturības plānos un groza Regulas (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 un (ES) 2021/1755 un Direktīvu 2003/87/EK (OV L 63, 28.2.2023., 1. lpp.).

- (7) Komisija 2023. gada 8. martā pieņēma paziņojumu, kurā sniegta fiskālās politikas norādes 2024. gadam ("2023. gada 8. marta paziņojums"). Tā mērķis ir atbalstīt dalībvalstis stabilitātes un konverģences programmu sagatavošanā un tādējādi stiprināt politikas koordināciju. Komisija atgādināja, ka Stabilitātes un izaugsmes pakta vispārējā izņēmuma klauzula 2023. gada beigās tiks deaktivēta. Komisija aicināja panākt, lai fiskālā politika 2023.–2024. gadā nodrošinātu parāda atmaksājamību vidējā termiņā un ilgtspējīgā veidā veicinātu potenciālu izaugsmi, un aicināja dalībvalstis savās 2023. gada stabilitātes un konverģences programmās izklāstīt, kā to fiskālie plāni nodrošinās Līgumā noteiktās atsauces vērtības 3 % no iekšzemes kopprodukta (IKP) ievērošanu un ticamu un nepārtrauktu parāda samazināšanu vai parāda saglabāšanu piesardzīgā līmenī vidējā termiņā. Komisija arī aicināja dalībvalstis pakāpeniski atteikties no valsts fiskālajiem pasākumiem, kas tika ieviesti, lai aizsargātu mājsaimniecības un uzņēmumus no enerģijas cenu satricinājuma, sākot ar vismazāk mērķorientētajiem pasākumiem. Tā norādīja, ka gadījumā, ja, atkārtoties ar enerģijas cenām saistītajam spiedienam, būtu nepieciešams pagarināt atbalsta pasākumu darbības laiku, šādiem dalībvalstu pasākumiem vajadzētu būt mērķorientētākiem, atbalstot tieši neaizsargātās mājsaimniecības un uzņēmumus. Komisija norādīja, ka fiskālie ieteikumi būtu izsakāmi skaitļos un diferencējami. Turklāt, kā ierosināts Komisijas 2022. gada 9. novembra paziņojumā par ES ekonomikas pārvaldības sistēmas reformas ievirzēm, fiskālie ieteikumi tiktu formulēti, pamatojoties uz neto primārajiem izdevumiem. Komisija ieteica visām dalībvalstīm turpināt aizsargāt valsts finansētās investīcijas un nodrošināt mehānisma un citu Savienības fondu efektīvu izmantošanu, jo īpaši, ņemot vērā zaļās un digitālās pārkārtošanās un noturības mērķus. Komisija norādīja, ka ierosinās Padomei 2024. gada pavasarī sākt uz budžeta deficītu balstītas pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras, pamatojoties uz izpildes datiem par 2023. gadu un ievērojot spēkā esošās tiesību normas.

- (8) Komisija 2023. gada 26. aprīlī nāca klajā ar tiesību aktu priekšlikumiem Savienības ekonomikas pārvaldības noteikumu visaptverošas reformas īstenošanai. To galvenais mērķis ir uzlabot valsts parāda atmaksājamību un ar reformu un investīciju palīdzību veicināt ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi visās dalībvalstīs. Komisijas priekšlikumu mērķis ir uzlabot valstu līdzatbildību, vienkāršot sistēmu un virzīties uz lielāku vidēja termiņa mērķi apvienojumā ar efektīvu un saskaņotāku izpildi. Saskaņā ar Padomes 2023. gada 14. marta secinājumiem par ievirzēm ES ekonomikas pārvaldības sistēmas reformai mērķis ir 2023. gadā pabeigt leģislatīvo darbu.
- (9) Malta savu atveseļošanas un noturības plānu saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 18. panta 1. punktu iesniedza Komisijai 2021. gada 13. jūlijā. Ievērojot Regulas (ES) 2021/241 19. pantu, Komisija novērtēja atveseļošanas un noturības plāna atbilstību, efektivitāti, lietderīgumu un saskanīgumu saskaņā ar minētās regulas V pielikumā izklāstītajām novērtēšanas vadlīnijām. Padome 2021. gada 5. oktobrī pieņēma Īstenošanas lēmumu par Maltas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu⁶. Maksājuma daļas tiek darītas pieejamas ar nosacījumu, ka Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 24. panta 5. punktu ir pieņēmusi lēmumu, kurā konstatēts, ka Malta ir apmierinoši izpildījusi attiecīgos atskaites punktus un mērķrādītājus, kas bija noteikti Padomes īstenošanas lēmumā. Apmierinoša izpilde nozīmē arī to, ka nav bijis regresa attiecībā uz iepriekšējo atskaites punktu un mērķrādītāju sasniegšanu.

⁶ ST 11941/2021 INIT; ST 11941/2021 ADD 1.

- (10) Malta 2023. gada 25. aprīlī iesniedza savu 2023. gada valsts reformu programmu un 2023. gada 3. maijā – 2023. gada stabilitātes programmu atbilstoši Regulas (EK) Nr. 1466/97 4. panta 1. punktam. Lai ņemtu vērā abu programmu savstarpējo saistību, tās izvērtētas vienlaikus. Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 27. pantu 2023. gada valsts reformu programma atspoguļo arī Maltas pienākumu divreiz gadā ziņot par panākto progresu atveseļošanas un noturības plāna īstenošanā.
- (11) Komisija 2023. gada ziņojumu par Maltu publicēja 2023. gada 24. maijā. Tajā tika izvērtēts, kā Malta ir īstenojusi attiecīgos konkrētai valstij adresētos ieteikumus, ko Padome pieņēma laikposmā no 2019. līdz 2022. gadam, un kā Malta īsteno atveseļošanas un noturības plānu. Balstoties uz minēto analīzi, ziņojumā par valsti bija norādīti trūkumi attiecībā uz tādu problēmjautājumu risināšanu, kuri nav ietverti vai ir tikai daļēji ietverti atveseļošanas un noturības plānā, kā arī jauni un nupat iezīmējušies problēmjautājumi. Tajā bija arī novērtēts Maltas progress Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanā un Savienības pamatmērķu sasniegšanā nodarbinātības, prasmju un nabadzības mazināšanas jomā, kā arī progress Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā.

- (12) Saskaņā ar *Eurostat* validētajiem datiem Maltas vispārējās valdības budžeta deficīts samazinājās no 7,8 % no IKP 2021. gadā līdz 5,8 % 2022. gadā, savukārt vispārējās valdības parāds samazinājās no 55,1 % no IKP 2021. gada beigās līdz 53,4 % 2022. gada beigās. 2023. gada 24. maijā Komisija izdeva ziņojumu saskaņā ar Līguma 126. panta 3. punktu. Minētajā ziņojumā bija aplūkots Maltas budžeta stāvoklis, ņemot vērā to, ka tās vispārējās valdības budžeta deficīts 2022. gadā pārsniedza Līgumā noteikto atsauces vērtību, kas ir 3 % no IKP. Ziņojumā secināts, ka deficīta kritērijs nav izpildīts. Atbilstīgi 2023. gada 8. marta paziņojumam Komisija nav ierosinājusi 2023. gada pavasarī sākt jaunas pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras. Pēc tam Komisija paziņoja, ka ierosinās Padomei 2024. gada pavasarī sākt uz budžeta deficītu balstītas pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras, pamatojoties uz izpildes datiem par 2023. gadu. Maltai tas būtu jāņem vērā 2023. gada budžeta izpildē un 2024. gada budžeta plāna projekta sagatavošanā.
- (13) Vispārējās valdības bilanci ir ietekmējuši fiskālās politikas pasākumi, kas veikti, lai mazinātu enerģijas cenu pieauguma ekonomisko un sociālo ietekmi. Šādi fiskālās politikas ieņēmumus samazinoši pasākumi 2022. gadā ietvēra netiešo nodokļu samazinājumu enerģijas patēriņam, savukārt šādi fiskālās politikas izdevumus palielinoši pasākumi ietvēra subsīdijas enerģijas ražošanai, lai kompensētu importētās elektroenerģijas cenu pieaugumu un oglekļa emisijas. Komisija lēš, ka minēto pasākumu neto budžeta izmaksas 2022. gadā atbildīs 2,5 % no IKP. Vispārējās valdības bilanci ir ietekmējušas arī budžeta izmaksas, kas saistītas ar pagaidu aizsardzības piedāvāšanu no Ukrainas pārvietotajām personām un kas tiek lēstas 0,1 % apmērā no IKP 2022. gadā. Tajā pašā laikā ar Covid-19 krīzi saistītu pagaidu ārkārtas pasākumu aplēstās izmaksas samazinājās no 3,2 % 2021. gadā līdz 0,8 % no IKP 2022. gadā.

- (14) Padome 2021. gada 18. jūnijā ieteica Maltai ⁷ 2022. gadā saglabāt atbalstošu fiskālo nostāju, kas ietver stimulējošo iedarbību, kuru nodrošina mehānisms, un saglabāt valsts finansētās investīcijas.
- (15) Saskaņā ar Komisijas aplēsēm fiskālā nostāja ⁸ 2022. gadā kopumā bija neitrāla, proti, - 0,2 % no IKP, kā ieteikusi Padome. Malta atbilstoši Padomes ieteikumam turpināja atbalstīt atvēršanu ar investīcijām, ko finansē no mehānisma. No mehānisma dotācijām un citiem Savienības fondiem finansētie izdevumi 2022. gadā sasniedza 0,9 % no IKP (1,1 % no IKP 2021. gadā). No mehānisma dotācijām un citiem Savienības fondiem finansēto izdevumu samazinājums 2022. gadā bija saistīts ar citu Savienības fondu mazāku apguvi. Valsts finansētām investīcijām fiskālajā nostājā bija bremsējoša ietekme ⁹, kas atbilst 0,2 procentpunktiem. Tāpēc Malta nesaglabāja valsts finansētās investīcijas, un tas neatbilda Padomes ieteikumam. Vienlaikus valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu (atskaitot jaunus ieņēmumu pasākumus) pieaugumam bija ekspansīva ietekme uz fiskālo nostāju, kas atbilst 0,9 procentpunktiem. Minētā ievērojamā ekspansīvā ietekme ietvēra papildu ietekmi, ko radīja fiskālās politikas pasākumi ar mērķi mazināt enerģijas cenu pieauguma ekonomisko un sociālo ietekmi (papildu neto budžeta izmaksas 1,9 % apmērā no IKP), kā arī izmaksas (0,1 % no IKP), kuras saistītas ar pagaidu aizsardzības piedāvāšanu pārvietotajām personām no Ukrainas. Tāpēc Malta pietiekami kontrolēja valsts finansēto kārtējo izdevumu pieaugumu.

⁷ Padomes Ieteikums (2021. gada 18. jūnijs), ar ko sniedz Padomes atzinumu par Maltas 2021. gada stabilitātes programmu (OV C 304, 29.7.2021., 83. lpp.).

⁸ Fiskālā nostāja tiek mērīta, vadoties pēc izmaiņām primārajos izdevumos (atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus), neierēķinot ar Covid-19 krīzi saistītos pagaidu ārkārtas pasākumus, taču ietverot no mehānisma un citu Savienības fondu neatmaksājama atbalsta (dotācijām) finansētos izdevumus, kas attiecināmi uz vidēja termiņa potenciālo izaugsmi. Sīkāku informāciju sk. fiskālās statistikas tabulu 1. izcēlumā.

⁹ Citiem valsts finansētajiem kapitālizdevumiem bija bremsējoša ietekme, kas atbilst 0,3 procentpunktiem no IKP.

- (16) Stabilitātes programmas budžeta prognožu pamatā esošais makroekonomikas scenārijs par 2023. gadu un turpmāko periodu atbilst Komisijas 2023. gada pavasara prognozei. Valdība prognozē, ka reālais IKP 2023. gadā pieaugs par 4,1 % un 2024. gadā – par 4,5 %. Savukārt Komisijas 2023. gada pavasara prognozē paredzēts mazāks reālā IKP pieaugums 2023. gadā (3,9 %) un 2024. gadā (4,1 %), kas galvenokārt skaidrojams ar mazāku neto eksporta ietekmi uz izaugsmi.
- (17) Valdība savā 2023. gada stabilitātes programmā plāno, ka vispārējās valdības budžeta deficīts samazināsies līdz 5,0 % no IKP 2023. gadā. Samazinājums 2023. gadā galvenokārt atspoguļo citu ieņēmumu palielināšanos, tostarp ieņēmumus no ieguldītājiem paredzētām valsts shēmām pilsonības un uzturēšanās atļaujas iegūšanai, savukārt subsīdiju samazinājumu, tostarp ar valsts aviosabiedrības pārstrukturēšanu saistīto izmaksu paredzamo pakāpenisko izbeigšanu, daļēji kompensē starppatēriņa pieaugums un bruto pamatkapitāla veidošana. Saskaņā ar 2023. gada stabilitātes programmu ir sagaidāms, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP pieaugs no 53,4 % 2022. gada beigās līdz 54,5 % 2023. gada beigās. Saskaņā ar Komisijas 2023. gada pavasara prognozi valdības budžeta deficīts 2023. gadā būs 5,1 % no IKP. Tas atbilst 2023. gada stabilitātes programmā prognozētajam deficītam. Komisijas 2023. gada pavasara prognozē ir plānota līdzīga vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP, proti, 54,8 % 2023. gada beigās.

(18) Sagaidāms, ka vispārējās valdības bilanci 2023. gadā joprojām ietekmēs fiskālie pasākumi, kas veikti, lai mazinātu enerģijas cenu pieauguma ekonomisko un sociālo ietekmi. Tie ietver pasākumus, kas pagarināti no 2022. gada, jo īpaši netiešo nodokļu samazinājumu enerģijas patēriņam un subsīdijas enerģijas ražošanai, lai kompensētu importētās elektroenerģijas cenu pieaugumu un oglekļa emisijas. Komisijas 2023. gada pavasara prognozē atbalsta pasākumu neto budžeta izmaksas tiek prognozētas 1,7 % apmērā no IKP 2023. gadā ¹⁰. Pasākumi 2023. gadā nešķiet vērsti uz visneaizsargātākajām māsaimniecībām vai uzņēmumiem, un tajos nav pilnībā iestrādāts cenas signāls, kas rosinātu samazināt enerģijas patēriņu un palielināt energoefektivitāti. Rezultātā Komisijas 2023. gada pavasara prognozē tiek lēsts, ka mērķtiecīgo atbalsta pasākumu summa, kas jāņem vērā novērtējumā par atbilstību Padomes 2022. gada 12. jūlija ieteikumam ¹¹, veidos 0,1 % no IKP 2023. gadā (salīdzinājumā ar 0,1 % no IKP 2022. gadā). Visbeidzot, paredzams, ka vispārējās valdības bilanci 2023. gadā labvēlīgi ietekmēs ar Covid-19 krīzi saistītu pagaidu ārkārtas pasākumu pakāpeniska izbeigšana, kas pēc aplēsēm veido 0,8 % no IKP.

¹⁰ Šis skaitlis atspoguļo šo pasākumu gada budžeta izmaksu līmeni, ietverot kārtējos ieņēmumus un izdevumus, kā arī – attiecīgā gadījumā – kapitālizdevumu pasākumus.

¹¹ Padomes Ieteikums (2022. gada 12. jūlijs) par Maltas 2022. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Maltas 2022. gada stabilitātes programmu (OV C 334, 1.9.2022., 146. lpp.).

- (19) Savā 2022. gada 12. jūlija ieteikumā Padome ieteica Maltai rīkoties, lai nodrošinātu, ka 2023. gadā valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu pieaugums atbilst kopumā neitrālai fiskālās politikas nostājai ¹², ņemot vērā to, ka turpinās pagaidu un mērķorientēta atbalsta sniegšana pret enerģijas cenu kāpumu visneaizsargātākajām mājražotniecībām un uzņēmumiem, kā arī personām, kas bēg no Ukrainas. Maltai tika ieteikts būt gatavai kārtējos izdevumus pielāgot mainīgajai situācijai. Maltai tika arī ieteikts palielināt publiskās investīcijas, kas sekmētu zaļo un digitālo pārkārtošanos un enerģētisko drošību, ņemot vērā *REPowerEU* iniciatīvu, tostarp, izmantojot mehānismu un citus Savienības fondus.
- (20) Saskaņā ar Komisijas 2023. gada pavasara prognozi fiskālā nostāja 2023. gadā, ņemot vērā augsto inflāciju, būs bremsējoša (+0,4 % no IKP). Fiskālā nostāja 2022. gadā bija kopumā neitrāla (-0,2 % no IKP). Prognozēts, ka valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu (atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus) pieaugumam 2023. gadā būs bremsējoša ietekme uz fiskālo nostāju, kas atbilst 0,8 % no IKP. Prognozētais valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu pieaugums kopumā atbilst Padomes 2022. gada 12. jūlija ieteikumam. No mehānisma dotācijām un no citiem Savienības fondiem finansētie izdevumi 2023. gadā sasniedza 1,6 % no IKP, savukārt valsts finansētajām investīcijām bija bremsējoša ietekme uz fiskālo nostāju 0,3 procentpunktu apmērā ¹³. Tāpēc Malta plāno finansēt papildu investīcijas, izmantojot mehānismu un citus Savienības fondus, un paredzams, ka tiks saglabātas valsts finansētās investīcijas. Tā plāno finansēt publiskās investīcijas, kas sekmētu zaļo un digitālo pārkārtošanos un enerģētisko drošību, jo īpaši privāto un publisko ēku, tostarp slimnīcu un skolu, renovāciju, transporta nozares elektrifikāciju un projektus, kas saistīti ar publiskās pārvaldes un privātā sektora digitalizāciju, un ko daļēji finansē no mehānisma un citiem Savienības fondiem.

¹² Pamatojoties uz Komisijas 2023. gada pavasara prognozi, Maltas potenciālās izlaides vidēja termiņa pieauguma aplēse, kuru izmanto fiskālās nostājas noteikšanai, ir 9,5 % nominālā izteiksmē (10 gadu vidējais rādītājs).

¹³ Tiek prognozēts, ka citiem valsts finansētajiem kapitālizdevumiem būs neitrāla ietekme, kas atbilst 0,0 procentpunktiem no IKP.

- (21) Saskaņā ar 2023. gada stabilitātes programmu paredzams, ka vispārējās valdības budžeta deficīts samazināsies, 2024. gadā sasniedzot 4,3 % no IKP. Samazinājums 2024. gadā galvenokārt atspoguļo subsīdiju samazinājumu, tostarp valsts aviosabiedrības priekšlaicīgas pensionēšanās shēmu pakāpenisku izbeigšanu, un algu izdevumu un starppatēriņa izdevumu ierobežoto pieaugumu, ko daļēji kompensē procentu izdevumu pieaugums. Saskaņā ar 2023. gada stabilitātes programmu paredzams, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP palielināsies, 2024. gada beigās sasniedzot 55,7 %. Pamatojoties uz prognozes termiņa datumā zināmajiem politikas pasākumiem, Komisijas 2023. gada pavasara prognozē paredzēts, ka valdības budžeta deficīts 2024. gadā būs 4,5 % apmērā no IKP. Tas atbilst 2023. gada stabilitātes programmā prognozētajam deficītam. Komisijas 2023. gada pavasara prognozē ir plānota mazliet augstāka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP, proti, 56,1 % 2024. gada beigās.
- (22) 2023. gada stabilitātes programmā ir paredzēts 2024. gadā pakāpeniski izbeigt dažus enerģētikas atbalsta pasākumus. Komisija pašlaik pieņem, ka enerģētikas atbalsta pasākumu neto izmaksas ir 1,5 % no IKP. Tam pamatā ir pieņēmums, ka enerģijas cenas nepalielināsies no jauna. Šķiet, ka lielākā daļa enerģētikas atbalsta pasākumu, kurus pašlaik plānots saglabāt 2024. gadā, nav vērsti uz neaizsargātām mājstaimniecībām vai uzņēmumiem. Tajos nav pilnībā iestrādāts cenas signāls, kas rosina samazināt enerģijas pieprasījumu un palielināt energoefektivitāti.

- (23) Regula (EK) Nr. 1466/97 aicina katru gadu uzlabot strukturālo budžeta bilanci vidēja termiņa budžeta mērķa virzienā, par kritēriju nosakot 0,5 % no IKP ¹⁴. Ņemot vērā fiskālās ilgtspējas apsvērumus un nepieciešamību samazināt deficītu zem Līgumā noteiktās atsaucēs vērtības 3 % no IKP, saskaņā ar Komisijas aplēsēm būtu atbilstīgi 2024. gadā uzlabot strukturālo bilanci vismaz par 0,5 % no IKP. Lai nodrošinātu šādu uzlabojumu un saskaņā ar Komisijas metodoloģiju, neto valsts finansēto primāro izdevumu pieaugumam 2024. gadā nevajadzētu pārsniegt 5,9 %, kā atspoguļots šajā ieteikumā. Tajā pašā laikā atlikušie enerģētikas atbalsta pasākumi (ko Komisija pašlaik lēš 1,7 % apmērā no IKP 2023. gadā) būtu pakāpeniski jāizbeidz, ja enerģijas tirgus attīstība to ļauj un sākot ar vismazāk mērķorientētajiem pasākumiem, un saistītie ietaupījumi būtu jāizmanto, lai samazinātu valdības budžeta deficītu. Saskaņā ar Komisijas aplēsēm tas radītu neto primāro izdevumu pieaugumu, kas būtu mazāks nekā ieteikts 2024. gadam.
- (24) Pieņemot, ka politika netiks mainīta, Komisijas 2023. gada pavasara prognozē paredzēts, ka neto valsts finansētie primārie izdevumi 2024. gadā pieaugs par 3,3 %, kas ir zem ieteiktā pieauguma tempa. Komisijas 2023. gada pavasara prognozē paredzētā korekcija ir mazāka nekā ietaupījumi, ko radītu enerģētikas atbalsta pasākumu pilnīga izbeigšana, kas lielā mērā ir saistīts ar to, ka lielākā daļa šādu pasākumu paliek spēkā.

¹⁴ Regulas (EK) Nr. 1466/97 5. pantā arī prasīts veikt korekciju vairāk nekā 0,5 % apmērā no IKP tām dalībvalstīm, kuru valsts parāds pārsniedz 60 % no IKP vai kurās ir izteiktāki parāda atmaksājamības riski.

- (25) Saskaņā ar 2023. gada stabilitātes programmu sagaidāms, ka valdības investīcijas samazināsies no 3,8 % no IKP 2023. gadā līdz 3,1 % no IKP 2024. gadā. Zemākas investīcijas atspoguļo zemākas valsts finansētās investīcijas un investīcijas, ko Savienība finansē ar instrumentiem, kuri nav mehānisms. 2023. gada stabilitātes programmā ir minētas reformas un investīcijas, kas, paredzams, veicinās fiskālo ilgtspēju un ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi. Minētās reformas un investīcijas ietver investīcijas ar augstu pievienoto vērtību un strukturālās reformas virzībā uz zaļo, digitālo un enerģētikas pārkārtošanos, tostarp veselības un pārvaldības jomā, kas arī ir daļa no atveseļošanas un noturības plāna.
- (26) 2023. gada stabilitātes programmā ir izklāstīta vidēja termiņa fiskālā virzība līdz 2026. gadam. Saskaņā ar 2023. gada stabilitātes programmu sagaidāms, ka vispārējās valdības budžeta deficīts samazināsies, sasniedzot 3,6 % no IKP 2025. gadā un 2,9 % līdz 2026. gadam. Līdz ar to tiek plānots, ka vispārējās valdības budžeta deficīts nepārsniegs 3 % no IKP 2026. gadā. Saskaņā ar 2023. gada stabilitātes programmu sagaidāms, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP palielināsies no 55,7 % 2024. gada beigās līdz 56,1 % 2026. gada beigās.

- (27) Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta b) apakšpunktu un minētās regulas V pielikuma 2.2. kritēriju, atveseļošanas un noturības plānā ir ietverts plašs savstarpēji pastipriņošu reformu un investīciju kopums, ko paredzēts īstenot līdz 2026. gadam. Malta atveseļošanas un noturības plāna īstenošana norit labi. Malta iesniedza vienu maksājuma pieprasījumu, kurš atbilst atveseļošanas un noturības plānā ietvertajiem 19 plāna atskaites punktiem un mērķrādītājiem un kā rezultātā 2023. gada 8. martā kopā tika izmaksāti 52,3 miljoni EUR (dotācijās). Malta 2023. gada 26. aprīlī iesniedza sava plāna grozījumu kopā ar jaunu *REPowerEU* nodaļu. Paredzams, ka jaunā *REPowerEU* nodaļa ļaus risināt problēmas, kas saistītas ar energoapgādi un enerģētisko drošību, un paātrināt pāreju uz atjaunīgajiem energoresursiem. Turklāt Malta ierosina dažus grozījumus sākotnējā atveseļošanas un noturības plānā, lai ņemtu vērā samazināto kopējo piešķirumu un pielāgotu atveseļošanas un noturības plānu objektīviem apstākļiem. Jaunās *REPowerEU* nodaļas iekļaušana atveseļošanas un noturības plānā sniegs iespēju finansēt papildu reformas un investīcijas, lai atbalstītu Malta stratēģiskos mērķus enerģētikas un zaļās pārkārtošanās jomā. Lai nodrošinātu atveseļošanas un noturības plāna, kā arī citas, ārpus minētā plāna tvēruma esošas ekonomikas un nodarbinātības politikas sekmīgu īstenošanu un rezultātā panāktu plašu līdzatbildību par politikas programmu kopumā, joprojām ir svarīgi sistemātiski un efektīvi iesaistīt vietējās un reģionālās iestādes, sociālos partnerus un citas attiecīgās ieinteresētās personas.
- (28) Komisija visus Malta kohēzijas politikas plānošanas dokumentus apstiprināja 2022. gadā. Kohēzijas politikas programmu ātra īstenošana papildināmībā un sinerģijā ar atveseļošanas un noturības plānu, tostarp *REPowerEU* nodaļu, ir būtiska zaļās un digitālās pārkārtošanās īstenošanai, ekonomikas un sociālās noturības palielināšanai un līdzsvarotas teritoriālās attīstības panākšanai Malta.

- (29) Papildus ekonomiskajiem un sociālajiem problēmjaudājumiem, kuru risināšana paredzēta atveseļošanas un noturības plānā un kohēzijas politikas programmās, Maltā ir vairāki papildu problēmjaudājumi, kuri saistīti ar nodokļu sistēmas iezīmēm, kas sekmē agresīvu nodokļu plānošanu, enerģētikas politiku un zaļo pārkārtošanos.
- (30) Viens no priekšnoteikumiem nodokļu sistēmu efektivitātes un taisnīguma uzlabošanai ir agresīvas nodokļu plānošanas apkarošana. Ņemot vērā agresīvas nodokļu plānošanas stratēģiju plašāku ietekmi dalībvalstīs, ārkārtīgi svarīga ir visu dalībvalstu koordinēta rīcība, lai papildinātu Savienības tiesību aktus, izmantojot valstu politiku. Malta ir veikusi pasākumus, lai vērstos pret agresīvas nodokļu plānošanas praksi, īstenojot iepriekš saskaņotas starptautiskas un Eiropas iniciatīvas. Malta arī apņemas risināt šo jautājumu savā atveseļošanas un noturības plānā. Apņemšanās ieviest transfertcenu noteikšanas noteikumus un pasūtīt neatkarīgu pētījumu par izejošajiem un ienākošajiem maksājumiem (t. i., starp Savienības rezidentiem un trešo valstu rezidentiem), kam atbilstoši pētījuma konstatējumiem sekos tiesību akti, norāda uz pareizo virzienu. Tomēr, kamēr Maltā netiek piemērots nodokļa ieturējums par procentu, dividenžu un autoratlīdzību maksājumiem, ko Maltā reģistrēti uzņēmumi veic nulles un zemu nodokļu jurisdikcijām (proti, jebkurai jurisdikcijai, kuras tiesību aktos noteiktā uzņēmumu ienākuma nodokļa likme ir zemāka par 9 %, kas ir zemākā tiesību aktos noteiktā uzņēmumu ienākuma nodokļa likme Savienībā), vai līdzvērtīgi aizsardzības pasākumi, lai nodrošinātu, ka uzņēmumi nevar novirzīt savu peļņu, kas nav aplikta ar nodokli, uz trešām valstīm, joprojām pastāv augsts nodokļu dubultās neuzlikšanas risks attiecībā uz šo peļņu. Turklāt attieksme pret Maltā reģistrētiem uzņēmumiem, kuru domicils nav Maltā, joprojām rada nodokļu dubultās neuzlikšanas risku gan uzņēmumiem, gan privātpersonām. Nodrošinot atbilstību Padomes Direktīvai (ES) 2022/2523¹⁵, kas pēc ieviešanas Maltā attieksies tikai uz lielām korporācijām, šis jautājums tiks atrisināts tikai daļēji.

¹⁵ Padomes Direktīva (ES) 2022/2523 (2022. gada 14. decembris) par globāla minimāla nodokļu līmeņa nodrošināšanu starptautisku uzņēmumu grupām un lielām vietējām grupām Savienībā (OV L 328, 22.12.2022., 1. lpp.).

(31) Fosilajām degvielām joprojām ir liela nozīme Maltas ekonomikā, padarot to ļoti atkarīgu no enerģijas importa un pakļautu pasaules cenu dinamikai, lai gan Malta tieši neimportē naftu vai gāzi no Krievijas. 2021. gadā fosilās degvielas veidoja lielāko daļu Maltas elektroenerģijas ražošanas, savukārt atjaunīgie energoresursi veidoja tikai 11,9 %. Maltai ir ievērojams atkrastes saules un vēja enerģijas potenciāls, kas nav izmantots. Valdības apņemšanās nākotnē apgūt atkrastes atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas un norādīt tās nesaistošo īpatsvaru Savienības atkrastes atjaunīgās enerģijas mērķrādītājos ir pozitīvs politikas pavērsiens, taču vēl ir jāidentificē konkrēti projekti. Elektrotīkla jauda un elastīgums ir šķērslis atjaunīgo energoresursu integrācijai un energoapgādes efektivitātes, uzticamības un drošības palielināšanai. Lai novērstu šo nepilnību, ir vajadzīgas investīcijas tīkla modernizācijā, tostarp no Maltas *REPowerEU* dotāciju budžeta. Malta uzlabo energoapgādes drošību, izbūvējot otru elektroenerģijas starpsavienojumu ar Itāliju.

- (32) Maltas ieguldījums Savienības 2030. gada energoefektivitātes mērķrādītāju sasniegšanā ir zems, un enerģijas patēriņš dzīvojamās ēkās turpina palielināties. Malta varētu paplašināt energoefektivitātes pasākumus un samazināt enerģijas pieprasījumu, sekmējot saules enerģijas paneļu uzstādīšanu visās jaunajās ēkās; nodrošinot piemērotu saules enerģijas iekārtu uzstādīšanu visās jaunajās sabiedriskajās un nedzīvojamās ēkās, kuru lietderīgā grīdas platība pārsniedz 250 m²; novēršot juridiskos šķēršļus; un nodrošinot papildu ekonomisko stimulu mājokļu īpašniekiem. Digitālo tehnoloģiju, piemēram, enerģijas patēriņa uzraudzības un regulēšanas lietojumprogrammu, izmantošana varētu palīdzēt palielināt energoefektivitāti. Efektīvi īstenojot jauno valsts tiesisko regulējumu būvniecības nozarē, varētu uzlabot ēku kvalitāti (tostarp energoefektivitāti) un būvniecības procesa drošību. Dabāgāzes patēriņš Maltā laikposmā no 2022. gada augusta līdz 2023. gada martam ir palielinājies par 12,7 % salīdzinājumā ar vidējo gāzes patēriņu tajā pašā periodā iepriekšējos piecos gados, kas ir pretstatā 15 % samazinājuma mērķrādītājam, kas noteikts Padomes Regulā (ES) 2022/1369¹⁶. Lai gan Malta kvalificējas atbrīvojumam no minētā mērķrādītāja, Malta tiek mudināta pastiprināt centienus uz laiku – līdz 2024. gada 31. martam – samazināt gāzes pieprasījumu, ievērojot Padomes Regulu (ES) 2023/706¹⁷.
- (33) Turklāt, ņemot vērā pastāvīgo atkarību no privātajām automašīnām, autotransporta emisijas turpina pieaugt un ir lielākais ETS neaptverto siltumnīcefekta gāzu emisiju avots Maltā. Bezemisiju transportlīdzekļu īpatsvars ir daudz zemāks nekā Savienības vidējais rādītājs, un tas pieaug ļoti lēni. Lai samazinātu emisijas un satiksmes sastrēgumus, Maltai būtu jāuzlabo sabiedriskais transports (punktualitāte, saīsināts brauciena laiks), jāievieš intelektiskās transporta sistēmas (lai uzlabotu satiksmes plūsmas, drošību un satiksmes noteikumu ievērošanu) un jāiegulda "nemotorizētās mobilitātes" infrastruktūrā, lai nodrošinātu drošas alternatīvas privāto automobiļu izmantošanai (piemēram, droši, nošķirti un savstarpēji savienoti velosipēdu/elektroskrejriteņu celiņi un ietves).

¹⁶ Padomes Regula (ES) 2022/1369 (2022. gada 5. augusts) par koordinētiem gāzes pieprasījuma samazināšanas pasākumiem (OV L 206, 8.8.2022., 1. lpp.).

¹⁷ Padomes Regula (ES) 2023/706 (2023. gada 30. marts), ar ko groza Regulu (ES) 2022/1369 attiecībā uz pieprasījuma samazināšanas perioda pagarināšanu gāzes pieprasījuma samazināšanas pasākumiem un ziņošanas par to īstenošanu un īstenošanas uzraudzības stiprināšanu (OV L 93, 31.3.2023., 1. lpp.).

- (34) Darbaspēka un prasmju trūkums nozarēs un profesijās, kas ir svarīgas zaļās pārkārtošanās īstenošanai, tostarp neto nulles emisiju tehnoloģiju ražošanā, ieviešanā un uzturēšanā, rada šķēršļus pārejā uz klimatneitrālu ekonomiku. Lai mazinātu prasmju nepietiekamību un veicinātu darba ņēmēju iekļautību un pārorientēšanu, būtiskas ir kvalitatīvas izglītības un mācību sistēmas, kas reaģē uz mainīgajām darba tirgus vajadzībām, un mērķtiecīgi profesionālās pilnveides un pārkvalifikācijas pasākumi. Lai atraisītu neizmantoto darbaspēka potenciālu, minētajiem pasākumiem ir jābūt pieejamiem, jo īpaši privātpersonām un tajās nozarēs un reģionos, kurus visvairāk skar zaļā pārkārtošanās. Ziņots, ka 2022. gadā Maltā ir trūcis darbinieku sešās profesijās, kurās zaļās pārkārtošanās īstenošanai vajadzīgas īpašas prasmes vai zināšanas, tostarp ražošanas nozares darbinieku un būvstrādnieku.
- (35) Padome ir izskatījusi 2023. gada stabilitātes programmu, ņemot vērā Komisijas veikto novērtējumu, un tās atzinums ¹⁸ ir atspoguļots 1. ieteikumā.

¹⁸ Atbilstīgi Regulas (EK) Nr. 1466/97 5. panta 2. punktam.

(36) Ņemot vērā ciešās savstarpējās saiknes starp eurozonas dalībvalstu tautsaimniecībām un to kolektīvo devumu ekonomiskās un monetārās savienības darbībā, Padome eurozonas dalībvalstīm ieteica rīkoties, tostarp, izmantojot atveseļošanas un noturības plānus, lai

- i) 2023. gadā saglabātu parāda atmaksājamību un atturētos no kopējā pieprasījuma visaptverošas stimulēšanas, veidotu labāk mērķorientētus fiskālos pasākumus augsto enerģijas cenu ietekmes mazināšanai un apsvērtu piemērotus veidus, kā samazināt atbalstu, mazinoties enerģijas cenu radītajam spiedienam; ii) uzturētu augstu publisko investīciju līmeni un veicinātu privātās investīcijas zaļās un digitālās pārkārtošanās atbalstam; iii) atbalstītu algu attīstību tādā veidā, lai mazinātu pirktspējas zudumu, vienlaikus ierobežojot otrreizējo ietekmi uz inflāciju, turpinātu uzlabot aktīva darba tirgus politiku un novērstu prasmju trūkumu; iv) uzlabotu uzņēmējdarbības vidi un nodrošinātu, ka enerģijas atbalsts uzņēmumiem ir izmaksu ziņā efektīvs, īslaicīgs un orientēts uz dzīvotspējīgiem uzņēmumiem un ka tas saglabā stimulus zaļās pārkārtošanās realizēšanai; un v) saglabātu makrofinansiālo stabilitāti un uzraudzītu riskus, vienlaikus turpinot darbu pie banku savienības izveides pabeigšanas. 1., 2., 3. un 4. ieteikuma īstenošana Maltai palīdzēs īstenot 2023. gada ieteikumā par eurozonu izklāstīto pirmo, otro, trešo un ceturto ieteikumu,

AR ŠO IESAKA Maltei 2023. un 2024. gadā rīkoties šādi.

1. Cik drīz vien iespējams, 2023. un 2024. gadā izbeigt spēkā esošos ārkārtas enerģētikas atbalsta pasākumus, saistītos ietaupījumus izmantojot valdības budžeta deficīta samazināšanai. Ja atkal pieaugošu enerģijas cenu dēļ ir nepieciešami jauni atbalsta pasākumi vai ja esošie pasākumi ir jāturpina, nodrošināt, ka šādi atbalsta pasākumi ir orientēti uz neaizsargātu mājsaimniecību un uzņēmumu aizsardzību, ir fiskāli pieņemami un ka tie saglabā stimulus enerģijas taupīšanai.

Nodrošināt piesardzīgu fiskālo politiku, jo īpaši, ierobežojot valsts finansēto neto primāro izdevumu nominālo pieaugumu 2024. gadā līdz ne vairāk kā 5,9 %¹⁹.

Saglabāt valsts finansētās publiskās investīcijas un nodrošināt mehānisma dotāciju un citu Savienības fondu efektīvu apguvi, jo īpaši, lai veicinātu zaļo un digitālo pārkārtošanos.

Laikposmā pēc 2024. gada turpināt īstenot vidēja termiņa fiskālo stratēģiju pakāpeniskai un ilgtspējīgai konsolidācijai apvienojumā ar tādām investīcijām un reformām, kas veicina lielāku ilgtspējīgu izaugsmi, lai panāktu piesardzīgu vidēja termiņa fiskālo stāvokli.

2. Turpināt pārliecinoši īstenot atveseļošanas un noturības plānu un, ņemot vērā nesen iesniegto papildinājumu, citstarp *REPowerEU* nodaļu, strauji sākt īstenot attiecīgos pasākumus. Turpināt kohēzijas politikas programmu ātru īstenošanu ciešā papildināmībā un sinerģijā ar atveseļošanas un noturības plānu.

¹⁹ Tiek lēsts, ka tas atbilstu ikgadējam strukturālās budžeta bilances uzlabojumam vismaz 0,5 % apmērā no IKP 2024. gadā, kā aprakstīts 23. apsvērumā.

3. Cita starpā nodrošinot pietiekamu nodokļu uzlikšanu izejošajiem procentu maksājumiem, autoratlīdzībām un dividendēm, efektīvi vērsties pret nodokļu sistēmas iezīmēm, kuras fiziskām personām un starptautiskiem uzņēmumiem var atvieglot agresīvu nodokļu plānošanu, un grozīt noteikumus uzņēmumiem, kuru domicils nav Maltā.
4. Samazināt atkarību no fosilajām degvielām, paātrinot atjaunīgo energoresursu, tostarp atkrastes vēja un saules enerģijas, izmantošanu un uzlabot un paplašināt elektrotīkla sistēmas jaudu, tostarp pārvadi, sadali un akumulatoru uzglabāšanu. Samazināt enerģijas pieprasījumu, uzlabojot energoefektivitāti, jo īpaši dzīvojamajās ēkās. Samazināt autotransporta radītās emisijas, novēršot satiksmes sastrēgumus, uzlabojot sabiedriskā transporta pakalpojumu kvalitāti, ieviešot intelektiskas transporta sistēmas un investējot "nemotorizētās mobilitātes" infrastruktūrā. Pastiprināt politikas centienus, kuru mērķis ir nodrošināt un apgūt zaļās pārkārtošanās procesam vajadzīgās prasmes un kompetences.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs / priekšsēdētāja*